

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรปราชญ์

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรปราดเปรื่อง

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ผู้ที่เริ่มต้นแนวคิด “เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)” ในประเทศไทยที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด คือ การพัฒนา “ชาวนาชั้นนำ” ของกรมการข้าว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 โดยการคัดเลือกชาวนาที่มีความเชี่ยวชาญในการผลิตข้าวมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ชาวนาอื่น ๆ ได้ได้นำมาต่อยอดผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพการทำงานที่ทันสมัยและหลักสูตรการพัฒนาให้เป็นชาวนาชั้นนำ รวมทั้งให้โอกาสดูงานการพัฒนาการเกษตรทั้งในและต่างประเทศ จากนั้นเกษตรกรเหล่านี้จะรับหน้าที่เป็นวิทยากรชาวนาประจำท้องถิ่นและทำการประสานงานระหว่างกรมการข้าวกับชาวนาในพื้นที่ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้ ทำการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับข้าวเป็นประจำ เดือนกุมภาพันธ์และกุมภาพันธ์ที่มีผลกระทบรวมทั้งช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในระดับตำบล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้กรมการส่งเสริมการเกษตร ดำเนินงานพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) โดยมุ่งเน้นเกษตรกรที่เป็นสมาชิกระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรกรในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เกษตรกรในศูนย์เครือข่าย ศพก. สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) รวมทั้งอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรไทยให้เป็น Smart Farmer คือ มีความพร้อม มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิตทางการเกษตรที่เกษตรกรดำเนินการ ให้ความสำคัญในการใช้องค์ความรู้ และข้อมูลประกอบการตัดสินใจ การนำเทคโนโลยีภูมิปัญญา และวิธีการปฏิบัติที่ดีมาใช้หรือพัฒนา โดยตระหนักถึงคุณภาพมาตรฐานและปริมาณความต้องการของตลาด มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สามารถปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงได้ ตลอดจนสามารถเป็น Smart Farmer ต้นแบบ และเกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และช่วยพัฒนาเกษตรกรรายอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งการปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) มีเกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะปุ๋ยเคมี สารเคมีการเกษตร ทำให้เกษตรกรใช้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น นอกจากทำให้ต้นทุนการผลิตสูงแล้ว ยังก่อให้เกิดการตกค้างของสารพิษในผลผลิตการเกษตร ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ผลิตและผู้บริโภคในระยะยาว อีกทั้งยังทำให้ดินเสื่อมโทรม ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง การพัฒนาการเกษตรให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน ต้องอาศัย “เกษตรกร” เป็นศูนย์กลางการพัฒนา ดังนั้น การปรับตัวของเกษตรกร จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรเป็น Smart Farmer ที่มีความพร้อมทั้งในแง่องค์ความรู้ด้านการผลิต การตลาด มีการนำเทคโนโลยีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิธีการปฏิบัติที่ดีมาใช้ผสมผสานกับองค์ความรู้สมัยใหม่ที่เหมาะสมในการพัฒนาการเกษตร โดยคำนึงถึงคุณภาพมาตรฐานและปริมาณความต้องการของตลาด รวมถึงความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

นอกจากนี้บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ ดีแทค ร่วม กับกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินงานโครงการ Smart Farmer ติดอาวุธให้เกษตรกรไทยด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยดีแทคได้ส่งทีมวิทยากรลงพื้นที่ไปพบเกษตรกรแนะนำให้ใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ตั้งแต่เริ่มวางแผน ดำเนินการ การจัดการผลผลิต รวมไปถึงการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค ซึ่งแบ่งเป้าหมายเป็น 2 กลุ่ม คือ เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และเกษตรกรที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพ โดยใช้เทคโนโลยีสื่อสารและสมาร์ตดีไวซ์ (Smart Device) เพื่อก้าวไปสู่การเป็น Smart Farmer ในขณะที่กรมส่งเสริมการเกษตรให้การสนับสนุนข้อมูลรายชื่อที่ตั้ง ผู้ประสานงานของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ดีแทคยังได้จัดการเรียนการสอนให้กับเกษตรกร โดยแบ่งออกเป็น 2 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตร “การเกษตรเชิงพาณิชย์” โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Smart Farmer เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการสินค้าเกษตร การตลาดออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและสร้างเครือข่ายเกษตรกรเข้มแข็ง และ 2) หลักสูตร “อินเทอร์เน็ตเปลี่ยนชีวิต” เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชัน บนโทรศัพท์สมาร์ทโฟน เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายถ่ายทอดองค์ความรู้ เพิ่มขีดความสามารถช่องทางการเข้าถึงข่าวสาร และองค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์สูงสุดในอนาคตของอาชีพเกษตรกรรม

จากที่กล่าวมาข้างต้น มีนโยบายที่สนับสนุนการพัฒนา Smart Farmer มาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งหัวใจสำคัญของความสามารถในการแข่งขันของประเทศ คือ เพิ่มผลิตภาพการผลิต (Productivity) โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและพัฒนานวัตกรรมในทุกสาขาของภาคการผลิตและบริการที่เป็นฐานรายได้เดิมและที่ต่อยอดเป็นฐานรายได้ใหม่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญจะเกิดขึ้นทั้งในด้านประสิทธิภาพ (Efficiency) และการเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการจากความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Value creation) ผู้ประกอบการไทยจะต้อง “ผลิตได้ขายเป็น” และมีความสามารถที่จะ “รู้จักและเข้าใจแนวโน้มตลาด” เพื่อสร้างคุณค่าของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ตามความต้องการของผู้บริโภคและก้าวสู่การเป็นผู้นำในตลาดสินค้าและบริการที่สำคัญของภูมิภาคและของโลกได้ยุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันมีแนวทางและประเด็นการพัฒนาที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับเกษตรกรและผู้ประกอบการเกษตร

ดังนั้น การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ คือการพัฒนาเศรษฐกิจฐานชีวภาพโดยยกระดับสู่เกษตรสมัยใหม่ที่เป็นพื้นฐานสำคัญและเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรอาหาร พลังงาน และวัสดุชีวภาพด้วยนวัตกรรม โดยพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ที่ “ผลิตได้ขายเป็น” เข้าใจตลาด ปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็วและประยุกต์ใช้ได้อย่างชาญฉลาด และมีความสามารถในการบริหารจัดการมากขึ้น และการพัฒนาสังคมผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Society) เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางธุรกิจ คือสร้างผู้ประกอบการไทยที่มีความเป็นมืออาชีพ ทั้งผู้ประกอบการในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ โดยจะต้องมีคุณลักษณะของ “ความเป็นผู้ประกอบการ”

2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน วัตถุประสงค์ ข้อ 2 สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้า การลงทุน แนวทางที่ 3 การพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติการเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการมุ่งเน้นการสร้างความเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุน เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่คนในชุมชนอย่างทั่วถึง อันจะนำมาซึ่งความเข้มแข็งของทั้งเศรษฐกิจในภาพรวมและเศรษฐกิจฐานรากตามหลักการพัฒนายั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน 2) สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม 3) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ 4) เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร 5) ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 6) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่

3) แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร วัตถุประสงค์ข้อ 2.1 เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยมีความสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับความเสี่ยงด้านการผลิต การตลาด และการกระจายรายได้ที่ทั่วถึง และข้อ 2.2 เพื่อพัฒนาเกษตรกรรายย่อยเชิงพาณิชย์ เป็นผู้มีความสามารถในการผลิตและการตลาด ก้าวสู่ผู้จัดการฟาร์มที่เป็นมืออาชีพ (Smart Farmer) รวมทั้งสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนรุ่นเดิมเพื่อทำการเกษตรที่ประสบความสำเร็จในอาชีพและแผนยุทธศาสตร์ โดยเชื่อมโยงมายังแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาอย่างสมดุล มีการรวมกลุ่มกันเป็นสถาบันเกษตรกรในชุมชนต่าง ๆ เพื่อผลักดันให้สามารถดำเนินงานในรูปของเศรษฐกิจเกษตรที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ มาขยายผลและประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่องการพัฒนาการเกษตรในระยะต่อไป โดยมีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกษตรกรและผู้ประกอบการ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร แนวทางการพัฒนาที่ 4 พัฒน่องค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) ด้วยการ 1) เสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมถึงเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการตลาดแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ (Smart Entrepreneur) 2) พัฒนาระบบการทางความคิดของเกษตรกรไปสู่เกษตรกรมืออาชีพ เน้นการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปต่อยอดความคิดในการพัฒนาการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 3) การพัฒนาศักยภาพศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้และขยายฐานองค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านไปสู่เกษตรกรและชุมชนเครือข่ายอื่น ๆ และ 4) พัฒนาศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 882 ศูนย์ ให้เป็นศูนย์กลางบูรณาการข้อมูลทางวิชาการจากภาครัฐ

4) การพัฒนา Smart Farmer ตามนโยบาย ต่อ เดิม แต่ง ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแนวทางการพัฒนา Smart Farmer โดยเป็นการปรับเปลี่ยนกรอบความคิด (Mindset) ทักษะ (Skill-Set) พฤติกรรม (Behavior Set) และสภาพแวดล้อม (Ecosystem set) ของเกษตรกร เพื่อให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 การเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่อาชีพภาคเกษตรกรรม ส่วนที่ 2 เกษตรรุ่นใหม่ สู่เกษตร 4.0 (Start up ด้านเกษตร) ส่วนที่ 3 เกษตรกรทั่วไป ซึ่งในปี พ.ศ. 2561 มีเป้าหมายการพัฒนา Smart Farmer จำนวน 233,058 ราย โดยการพัฒนา Smart Farmer ตามนโยบาย ต่อเติม แต่ง ซึ่งเป็นการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2564 โดยมีแนวทางการขับเคลื่อน ดังนี้ 1) เกษตรกรที่ยังไม่เป็น Smart Farmer (Developing Smart Farmer : DSF) โดยการประเมิน วิเคราะห์ศักยภาพ ปรับแนวคิดในการทำอาชีพ พัฒนาทักษะอาชีพเกษตร การประเมินผลสู่การเป็น Smart Farmer และการเชื่อมโยงเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ผู้ประกอบการ 2) เกษตรกรที่เป็น (Smart Farmer: SF) แล้ว โดยการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการและทักษะดิจิทัล สนับสนุนการรวมกลุ่มทำธุรกิจและพัฒนาด้านการบริหารจัดการกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจ และยกระดับเป็นผู้ประกอบการสู่สากล และ 3) เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ (Smart Farmer Model: SFM) โดยการสร้างเครือข่าย Smart Farmer และส่งเสริมการรวมกลุ่ม สนับสนุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ หรือเครือข่ายของ ศพก. และสนับสนุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้บูรณาการจุดดูงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การพัฒนา Smart Farmer ตามนโยบาย ต่อเติม แต่ง ในกลุ่มของ Smart Farmer เน้นในเรื่องการประเมินวิเคราะห์ศักยภาพปรับแนวคิดในการทำอาชีพและจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพและแผนการผลิตการพัฒนาทักษะอาชีพเชื่อมโยงเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้ประกอบการและทักษะดิจิทัลสนับสนุนการรวมกลุ่มทำธุรกิจและพัฒนาด้านการบริหารจัดการกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจให้ความรู้พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการครบวงจรยกระดับผู้ประกอบการสู่สากลสนับสนุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้หรือเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และสมาชิกแปลงใหญ่และสนับสนุนเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบและอาสาสมัครเกษตรกรร่วมเป็นผู้นำในการพัฒนาเกษตรกรในการประกอบอาชีพการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรพ้นความยากจนภายใต้แนวคิด “Smart Farmer จิตอาสาพัฒนาเกษตรกร”

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และผู้ประกอบการเกษตร แสดงให้เห็นถึงความสามารถ ทักษะ และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรรมปราดเปรื่อง ดังตัวอย่างงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาต่อไปนี้

งานวิจัยของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมการข้าว เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานเกษตรกรปราดเปรื่องเรื่องข้าว” ในเรื่องนี้มีประเด็นของการศึกษาที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ว่าขณะนี้เกษตรกร Smart Farmer จำนวน 10 ราย ที่มีขีดความสามารถ โดยเปรียบเทียบในการผลิตข้าวเปลือกกับเกษตรกรทั่วไป ซึ่งเกษตรกร Smart Farmer สามารถผลิตได้เฉลี่ย 954 กิโลกรัมต่อไร่ ณ ความชื้น 15% ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 2,953 บาทต่อไร่ มีรายได้เฉลี่ย 14,307 บาทต่อไร่ และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 11,355 บาทต่อไร่ ในขณะที่การทำการโดยเกษตรกรทั่วไปนั้น ได้ผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ย 707 กิโลกรัมต่อไร่ ณ ความชื้น 15% ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5,984 บาทต่อไร่ มีรายได้เฉลี่ย 10,602 บาทต่อไร่ และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 4,618 บาทต่อไร่ ทั้งนี้เกษตรกรทั้ง 10 รายจะได้รับการกำหนดให้เป็นแปลงขยายผลการเรียนรู้ของเครือข่ายการพัฒนาการผลิตของกรมการข้าวต่อไปจากข้อมูลขีดความสามารถของเกษตรกรแสดงให้เห็นว่าการทำนาในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) และดำเนินการผลิตตามหลักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเกษตรกร Smart Farmer นั้น จะมีความสามารถในการบริหารจัดการต้นทุนของตนเองให้อยู่ในระดับร้อยละ 20 ของรายได้ และมีผลตอบแทนสุทธิถึงร้อยละ 79 ของรายได้ ในขณะที่เกษตรกรทั่วไปและเกษตรกรที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมจะมีผลผลิตลดลงดังนั้นจึงเป็นข้อมูลที่น่าไปประกอบการพิจารณาในการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ตลอดจนมีความชัดเจนยิ่งขึ้นในการขับเคลื่อนนโยบายการกำหนดเขตเหมาะสมการผลิตสินค้าเกษตร (Agriculture Zoning)

งานวิจัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ทำการประเมินผลโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ในประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะตามตัวชี้วัดของการเป็นเกษตรกรปราดเปรื่องจากเกษตรกร ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรปราดเปรื่องในทัศนคติของเกษตรกรต้องมีคุณลักษณะได้แก่ ต้องมีความรู้จริงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติในการประกอบอาชีพทางการเกษตร พร้อมทั้งมีการวิเคราะห์ วางแผนในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรอย่างเป็นระบบ ต้องประกอบอาชีพทางการเกษตรอย่างเป็นรูปธรรม ประสบความสำเร็จ (พึ่งพาตนเองได้) และเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้ ต้องมีความเป็นผู้นำและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และต้องมีความรักในการประกอบอาชีพทางการเกษตรและเกื้อกูลสภาพแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

งานวิจัยของเกียรติขจร แซ่เต๋ (2559) ได้ศึกษา “สมรรถนะของผู้ประกอบการส่งออกกุ้งแช่แข็งที่ส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นโลกาภิวัตน์ในประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้ประกอบการส่งออกกุ้งแช่แข็งส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นโลกาภิวัตน์ในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะผู้ประกอบการส่งออกกุ้งแช่แข็ง มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านกลยุทธ์ เป็นการแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายมีการวิเคราะห์และวางแผนความเสี่ยงในอนาคตเพื่อรองรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น 2) สมรรถนะด้านโอกาส เป็นการแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการวิเคราะห์คู่แข่งขึ้น การสำรวจความต้องการของลูกค้าการพัฒนาข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย 3) สมรรถนะด้านจรรยาบรรณ

เป็นการแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถปฏิบัติตามจรรยาบรรณต่าง ๆ ได้ อาทิ จรรยาบรรณทางด้านผลิตภัณฑ์ จรรยาบรรณต่อลูกค้าจรรยาบรรณต่อสังคมและ

4) สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ เป็นการแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสานความสัมพันธ์กับลูกค้าและพนักงานได้เป็นอย่างดี

จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าการพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง ซึ่งหมายถึงผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ โดยมีความตระหนักถึงคุณภาพสินค้า ปริมาณความต้องการของตลาดและความปลอดภัยของผู้บริโภค หรือการพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร ซึ่งหมายถึง เกษตรกรที่มีความริเริ่ม และมีความพร้อมที่จะเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนในการลงทุน ประกอบกิจการทางการเกษตร เพื่อสร้างความเติบโตให้แก่กิจการของตนเองโดยผสมผสานปัจจัยการผลิตทั้งหลายเข้าด้วยกัน และความสามารถ ประสบการณ์ นวัตกรรมด้านการผลิตและการจัดการที่เหมาะสมมาจัดการให้เกิดการผลิตสินค้าเกษตรหรือการจำหน่าย หรือการให้บริการแก่ลูกค้าเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำมาตรฐานอาชีพ และคุณวุฒิวิชาชีพสาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรปราดเปรื่องเพื่อให้ได้รับการรับรองภายใต้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มีสมรรถนะเป็นตัวเชื่อมโยงคุณวุฒิในอนาคต สามารถนำไปเทียบเคียงคุณวุฒิในระดับสากลได้ เปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา แต่มีประสบการณ์ในการทำเกษตรได้รับการรับรองรวมทั้งการยกระดับมาตรฐานเกษตรกรไทยที่มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ สามารถเทียบโอนระดับคุณวุฒิได้

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

1

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาเกษตรกรปราดเปรื่อง

อาชีพเกษตรกรปราดเปรื่อง ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
C11	พัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ
C12	พัฒนากระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน
C51	จัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
C52	จัดการของเสียทางการเกษตร
C61	พัฒนาตนเองและทีมงาน
C62	พัฒนากลุ่ม/องค์กร

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรปราดเปรื่อง อาชีพเกษตรกรปราดเปรื่อง ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

บุคคลที่สามารถปฏิบัติงานด้านพัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบและพัฒนากระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐานที่ค่อนข้างซับซ้อน รวมทั้งมีความสามารถในการวางแผนการพัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตรดำเนินการพัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตรสรุปรายงานผลการพัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตวางแผนการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรดำเนินการพัฒนากระบวนการผลิตตามมาตรฐานและสรุปรายงานผลการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. คุณสมบัติของผู้ที่สามารถเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพเกษตรกรปราชญ์ ระดับ 4

- 1.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- 1.2 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาขั้นต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับการทำการเกษตรไม่น้อยกว่า 1 ปี จึงจะสามารถเข้ารับการประเมินตามหน่วยสมรรถนะอาชีพ อาชีพเกษตรกรปราชญ์ ระดับ 4 หรือ
- 1.3 สำเร็จการศึกษาด้านการเกษตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตรไม่น้อยกว่า 3 ปีอย่างต่อเนื่อง
- 1.4 ผ่านเกณฑ์คุณสมบัติด้านวิชาชีพ (Professional Profile) รวมกับการสอบข้อเขียนและการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

2. ผู้ที่จะผ่านการประเมินและได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพเกษตรกรปราชญ์ ระดับ 4

2.1 ผ่านเกณฑ์การประเมินตามหน่วยสมรรถนะอาชีพเกษตรกรปราชญ์ ระดับ 4 จำนวน 7 หน่วย

3. การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพในขั้นที่สูงขึ้นไป

3.1 ผ่านการประเมินสมรรถนะอาชีพ อาชีพเกษตรกรปราชญ์ ระดับ 4 แล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี จึงจะสามารถสมัครเข้ารับการประเมินสมรรถนะเพื่อเลื่อนระดับคุณวุฒิในขั้นที่สูงขึ้นไปได้

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

- เกษตรกรผู้ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง
- ผู้ปฏิบัติงานการเกษตรในแปลง/ฟาร์ม

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- C11 พัฒนาระบบการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ
- C12 พัฒนาระบบการผลิตให้ได้มาตรฐาน
- C51 จัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
- C52 จัดการของเสียทางการเกษตร
- C61 พัฒนาดินและทีมงาน
- C62 พัฒนากลุ่ม/องค์กร

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 26/04/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาในการผลิต และการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่มูลค่าให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ได้มาตรฐานระดับประเทศ และระดับสากล เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ภาคการเกษตร ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม มั่นคงและยั่งยืน	C	พัฒนากระบวนการผลิตและบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่มูลค่า ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกร รักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้มั่นคงและยั่งยืน	C1	พัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
			C5	บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อม
			C6	บริหารจัดการตนเอง ทีมงานกลุ่ม องค์กร และภาคีเครือข่ายการเกษตร

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 26/04/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
C1	พัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	C11	พัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ	C111	วางแผนการพัฒนาระบบการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตร
				C112	ดำเนินการพัฒนาระบบการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตร
				C113	สรุปรายงานผลการพัฒนาระบบการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตร
		C12	พัฒนากระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน	C121	วางแผนการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตร
				C122	ดำเนินการพัฒนาระบบการผลิตตามมาตรฐาน
				C123	สรุปรายงานผลการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตร
C5	บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม	C51	จัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม	C511	วางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
				C512	เลือกใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด
				C513	รักษาทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
				C514	สร้างควมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
		C52	จัดการของเสียทางการเกษตร	C521	วางแผนการจัดการของเสียทางการเกษตร
				C522	ดำเนินการบำบัด/กำจัดของเสียทางการเกษตร
C6	บริหารจัดการตนเอง ทีมงานกลุ่ม องค์กร และภาคีเครือข่ายการเกษตร	C61	พัฒนาดตนเองและทีมงาน	C523	ประเมินผลการจัดการของเสียทางการเกษตร
				C611	วางแผนการพัฒนาดตนเองและทีมงาน
				C612	พัฒนาดตนเองเพื่อดำรงรักษาชื่อเสียงและเกียรติภูมิในอาชีพ
				C613	พัฒนาประสิทธิภาพทีมงาน
		C62	พัฒนากลุ่ม/องค์กร	C614	ประเมินผลการพัฒนาดตนเองและทีมงาน
				C621	วางแผนการพัฒนากลุ่ม/องค์กร

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
C6	บริหารจัดการตนเอง ทีมงานกลุ่ม องค์กร และภาคีเครือข่ายการเกษตร	C62	พัฒนากลุ่ม/องค์กร	C622	ดำเนินการพัฒนากลุ่ม/องค์กรแบบมีส่วนร่วม
				C623	พัฒนาผู้นำรุ่นใหม่
				C624	ประเมินผลการพัฒนากลุ่ม/องค์กร

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะC11
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะพัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ
3. ทบทวนครั้งที่- / -
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

- 611 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชสวนและพืชไร่เพื่อการค้าขาย
- 612 ผู้เลี้ยงสัตว์
- 613 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์
- 622 ผู้ปฏิบัติงานด้านการประมงลำสัตว์และวางกับดักสัตว์ต่าง ๆ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้เกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะในการศึกษาหาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และวางแผนตัดสินใจด้วยข้อมูลการผลิตที่มีความถูกต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้และจัดเก็บข้อมูลการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมทั้งกำหนดเป้าหมายของฟาร์มที่มีความเป็นไปได้ วัตถุประสงค์ และมีความชัดเจนเพื่อนำมาวางแผนการผลิตและดำเนินการตามแผนการผลิตที่ครอบคลุมระบบการผลิตติดตามและประเมินการดำเนินงาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรปราดเปรื่อง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C111 วางแผนการพัฒนาระบบการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตร	1. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามหลักการและกระบวนการได้ข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้และเป็นปัจจุบัน 2. วางแผนการดำเนินงานพัฒนาระบบการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตรเป็นไปตามหลักการและกระบวนการวิจัยและพัฒนา 3. จัดทำแผนงานโครงการที่มีองค์ประกอบสำคัญตามที่กำหนด ครบถ้วนถูกต้อง ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C112 ดำเนินการพัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตร	1. เตรียมการก่อนการดำเนินงานเป็นไปตามหลักการและกระบวนการสอดคล้องกับแผนงานโครงการที่กำหนด 2. ดำเนินงานพัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตรเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานถูกต้องตามหลักการและกระบวนการวิจัยด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม 3. บันทึก/สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C113 สรุปรายงานผลการพัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตร	1. ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานได้มีการวิเคราะห์อย่างรอบคอบถูกต้องตามหลักการและกระบวนการ 2. สรุปผลดำเนินการเป็นไปตามหลักการและกระบวนการข้อมูลที่ได้จากการสรุปถูกต้อง สมบูรณ์เชื่อถือได้และนำไปใช้ประโยชน์ได้เหมาะสมกับพื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย 3. รายงานผลการพัฒนากระบวนการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตรเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดมีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
 - (ก1) ทักษะการรับรู้และเข้าใจ
 - (ก2) ทักษะการสื่อสาร
 - (ก3) ทักษะการสังเกต
 - (ก4) ทักษะการทำงานเป็นทีม
 - (ก5) ทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
 - (ข1) ระบบการผลิต
 - (ข2) ข้อมูลการตลาด
 - (ข3) คติวิเคราะห์
 - (ข4) มาตรฐานด้านการผลิต การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว
 - (ข5) การตั้งเป้าหมาย
 - (ข6) คุณลักษณะของเป้าหมายฟาร์ม
 - (ข7) การทำแผนการผลิตทางการเกษตร
 - (ข8) การเขียน
 - (ข9) การเขียนโครงการ
 - (ข10) วิธีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ
 - (ข11) การแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- (ก1) แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์
- (ก2) เอกสารรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
- (ก3) เอกสารสรุปรายงานผลการสำรวจข้อมูล
- (ก4) แผนงานโครงการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตร
- (ก5) บันทึก/รายงานการปฏิบัติงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- (ข1) หลักการและวิธีการจัดทำแบบสำรวจรวบรวมข้อมูล
- (ข2) หลักการและวิธีการสำรวจรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปรายงาน
- (ข3) การใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้น วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปจัดทำเอกสารรายงาน
- (ข4) การบันทึก/รายงานการปฏิบัติงาน
- (ข5) การวางแผนการวิจัยและพัฒนา
- (ข6) การเขียนแผนงานโครงการวิจัยและพัฒนา
- (ข7) การเขียนบันทึก/รายงานการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบตรวจสอบประเมินหลักฐานโดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงานและหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- การประเมินความรู้และทักษะปฏิบัติในหน่วยสมรรถนะนี้

จะต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น

- การประเมินความรู้ในหน่วยสมรรถนะนี้ กำหนดให้ทำการสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

การประเมินทักษะการปฏิบัติงานจะควบคู่ไปกับการพิจารณาแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องมีความละเอียดรอบคอบมีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ มีวิสัยทัศน์สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องในการทำแผนการผลิตรวมทั้งออกแบบการติดตามและประเมิน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและให้ข้อเสนอแนะ

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- ข้อมูลที่สำรวจ ได้แก่ สภาพปัญหา สถิติการเกษตรและความต้องการของตลาด ข้อมูลของพืช/สัตว์ที่จะผลิต ปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้อง
- วิธีการศึกษาสำรวจรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การศึกษาสภาพจริง การสืบค้นข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจากอินเทอร์เน็ต
- องค์ประกอบที่สำคัญของแผนงานโครงการประกอบด้วย เหตุผลความจำเป็น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน ประเมินการค่าใช้จ่าย ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข ผู้รับผิดชอบ ฯลฯ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินการวางแผนการพัฒนาระบบการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตร

1) ข้อสอบข้อเขียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก

2) การสัมภาษณ์

3) พิจารณาจากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

18.2 เครื่องมือประเมินการดำเนินการพัฒนาระบบการเตรียมการผลิตสินค้าเกษตร

1) ข้อสอบข้อเขียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก

2) การสัมภาษณ์

3) พิจารณาจากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

18.3 เครื่องมือประเมินการสรุปรายงานผลการพัฒนาระบบการเตรียมการผลิต

1) ข้อสอบข้อเขียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก

2) การสัมภาษณ์

3) พิจารณาจากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะC12
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะพัฒนากระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน
3. ทบทวนครั้งที่- / -
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

- 611 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชสวนและพืชไร่เพื่อการค้าขาย
- 612 ผู้เลี้ยงสัตว์
- 613 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์
- 622 ผู้ปฏิบัติงานด้านการประมงลำสัตว์และวางกับดักสัตว์ต่าง ๆ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้เกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะการศึกษามาตรฐานที่เป็นสากลและเหมาะสมกับการผลิตการจัดเตรียมพื้นที่ และจัดหาดูดินและปัจจัยการผลิตที่มีมาตรฐานการควบคุมกระบวนการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้รวมทั้งตรวจสอบคุณภาพในกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน และประกันคุณภาพผลผลิต

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรปราชญ์

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C121 วางแผนการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตร	1. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามหลักการและกระบวนการได้ข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อถือได้และเป็นปัจจุบัน 2. วางแผนการดำเนินงานพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรเป็นไปตามหลักการและกระบวนการวิจัยและพัฒนา 3. แผนงานโครงการมีองค์ประกอบสำคัญตามที่กำหนด ครบถ้วน ถูกต้องชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C122 ดำเนินการพัฒนาระบบการผลิตตามมาตรฐาน	- เตรียมการดำเนินงานเป็นไปตามหลักการและกระบวนการสอดคล้องกับแผนงานโครงการที่กำหนด - ดำเนินงานพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานถูกต้องตามหลักการและกระบวนการวิจัยด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม - บันทึก/สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C123 สรุปรายงานผลการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตร	- ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานได้มีการวิเคราะห์อย่างรอบคอบถูกต้องตามหลักการและกระบวนการ - สรุปผลดำเนินการเป็นไปตามหลักการและกระบวนการข้อมูลที่ได้จากการสรุปถูกต้อง สมบูรณ์ เชื่อถือได้และนำไปใช้ประโยชน์ได้เหมาะสมกับพื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย - รายงานผลการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดมีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
 - (ก1) ทักษะการสืบค้น
 - (ก2) ทักษะการใช้สื่อสังคมออนไลน์
 - (ก3) ทักษะการสังเกต
 - (ก4) ทักษะการสื่อสาร
 - (ก5) ทักษะการคัดเลือกวัตถุดิบและปัจจัยการผลิตที่มีมาตรฐาน
 - (ก6) ทักษะการรับรู้และเข้าใจ
 - (ก7) ทักษะการแก้ปัญหา
 - (ก8) ทักษะการตัดสินใจ
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
 - (ข1) มาตรฐานการผลิตทางการเกษตร
 - (ข2) การคิดวิเคราะห์
 - (ข3) การกำหนดมาตรฐานและวิธีการวัดผลการปฏิบัติงาน
 - (ข4) การวัดผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง
 - (ข5) การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน
 - (ข6) มาตรฐานการผลิตทางการเกษตร
 - (ข7) การประกันคุณภาพผลผลิต

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- (ก1) ข้อมูลมาตรฐานการผลิตที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- (ก2) วัตถุดิบและปัจจัยการผลิตที่มีมาตรฐานและเหมาะสมกับการผลิต
- (ก3) การกำหนดกระบวนการผลิตมีมาตรฐาน
- (ก4) ผลผลิตไม่มีสารปนเปื้อนและปลอดภัยต่อผู้บริโภค
- (ก5) ใบรับรองการผลิตตามมาตรฐานต่าง ๆ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- (ข1) เอกสารข้อมูลมาตรฐานการผลิตที่ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์
- (ข2) คู่มือกำหนดกระบวนการผลิตมีมาตรฐาน
- (ข3) เอกสารการรับรองมาตรฐาน
- (ข4) เอกสารการรับรองผลผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐานโดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงานและหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- การประเมินความรู้และทักษะปฏิบัติในหน่วยสมรรถนะนี้

จะต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น

- การประเมินความรู้ในหน่วยสมรรถนะนี้ กำหนดให้ทำการสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก การสัมภาษณ์

การประเมินทักษะการปฏิบัติงานจะควบคู่ไปกับการพิจารณาแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้

ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการควบคุมคุณภาพการผลิตให้มีมาตรฐานที่ดีได้และตรวจสอบคุณภาพในกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งการวิเคราะห์และสังเคราะห์มีความละเอียดรอบคอบช่างสังเกตและมีเหตุมีผล

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- ข้อมูลที่ศึกษา และสำรวจ ได้แก่มาตรฐาน GAP Organic ThailandGlobal GAP เป็นต้น
- การจัดเตรียมพื้นที่ โดยการเตรียมพื้นที่ จัดหาวัตถุดิบ และปัจจัยการผลิตมาจากแหล่งที่นำเชื่อถือและมีมาตรฐาน และสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้
- วิธีการศึกษาสำรวจรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การศึกษาสภาพจริง การสืบค้นข้อมูลทางจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจากอินเทอร์เน็ต
- องค์ประกอบที่สำคัญของแผนงานโครงการประกอบด้วย เหตุผลความจำเป็น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน ประมาณการค่าใช้จ่าย ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข ผู้รับผิดชอบ ฯลฯ
- การพัฒนากระบวนการผลิตตามมาตรฐานประกอบด้วย จัดเตรียมพื้นที่ และวัตถุดิบปัจจัยการผลิตที่มีมาตรฐานการคัดเลือกเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับกระบวนการผลิตตามมาตรฐานพัฒนาการผลิตตามมาตรฐานควบคุมการผลิตให้มีมาตรฐานตรวจสอบคุณภาพในกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน และประกันคุณภาพผลผลิต

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมินการวางแผนการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตร

- 1) ข้อสอบข้อเขียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) พิจารณาจากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)
- 3) สัมภาษณ์

18.2 เครื่องมือประเมินการดำเนินการพัฒนาระบบการผลิตตามมาตรฐาน

- 1) ข้อสอบข้อเขียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) พิจารณาจากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)
- 3) สัมภาษณ์

18.3 เครื่องมือประเมินการสรุปรายงานผลการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตร

- 1) ข้อสอบข้อเขียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) พิจารณาจากแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)
- 3) สัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะC51
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
3. ทบทวนครั้งที่- / -
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

- 611 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชสวนและพืชไร่เพื่อการค้าขาย
- 612 ผู้เลี้ยงสัตว์
- 613 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์
- 622 ผู้ปฏิบัติงานด้านการประมงลำสัตว์และวางกับดักสัตว์ต่าง ๆ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้เกี่ยวข้องกับการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ของระบบทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
แผนการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมที่นำไปใช้เหมาะสมกับพื้นที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุดคำนึงถึงหลักการวิเคราะห์สถานการณ์ระบบทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรที่มี และสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรป्राดเปรีอง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C511 วางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม	1. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลและเนื้อหาที่มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน 2. ประเมินสถานภาพปัจจุบันของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3. การวิเคราะห์ความต้องการในการกำหนดรูปแบบการในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. วางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมายในการบริหารจัดการ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C512 เลือกใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด	1. ดำเนินการจัดทำแผนการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปใช้ได้จริงและเหมาะสมกับพื้นที่อย่างเป็นระบบ 2. เลือกใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับพื้นที่	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
C513 รักษาทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม	1. กำหนดแนวทางในการรักษาทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง 2. ดำเนินกิจกรรมการรักษาทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา/รักษาสิ่งแวดล้อม 3. ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการรักษาทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C514 สร้างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม	1. กำหนดแนวทางสร้างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นระบบ 2. ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับพื้นที่ 3. ประเมินผลการดำเนินการดำเนินกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
 - (ก1) ทักษะการสืบค้นความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
 - (ก2) ทักษะการจำแนกข้อมูล
 - (ก3) ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - (ก4) ทักษะการพยากรณ์ข้อมูล
 - (ก5) ทักษะการวางแผน
 - (ก6) ทักษะการสื่อสาร
 - (ก7) ทักษะการสร้างแรงจูงใจการสืบสานการปฏิบัติ
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
 - (ข1) การวิเคราะห์ข้อมูล
 - (ข2) สถานการณ์ด้านทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
 - (ข3) หลักการวางแผน
 - (ข4) การประเมินผลโครงการ
 - (ข5) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- (ก 1) แผนการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
- (ก2) แบบฟอร์มการเลือกใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
- (ก 3) ภาพกิจกรรมการดำเนินการรักษาทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
- (ก 4) ภาพกิจกรรมดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- (ข1) สามารถอธิบายแผน/แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมได้
- (ข 2) รายงานผลการเลือกใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐานโดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงานและหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- การประเมินความรู้และทักษะปฏิบัติในหน่วยสมรรถนะนี้

จะต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น

- การประเมินความรู้ในหน่วยสมรรถนะนี้ กำหนดให้ทำการสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก การสัมภาษณ์

การประเมินทักษะการปฏิบัติงานจะควบคู่ไปกับการพิจารณาแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ต้องสามารถศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ระบบทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมและสามารถใช้แผนงานในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การเลือกใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมเป็นการดำเนินการจัดทำแผนการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงและเหมาะสมกับพื้นที่

การรักษาทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมเป็นวิธีการดำเนินการหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมดำรงอยู่มีเพิ่มขึ้นหรือไม่ถูกทำลายจนเกินขอบเขตโดยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่การป้องกันการรักษาหรือการแก้ไข

การสร้างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมเป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินกิจกรรมการสร้างมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมที่ผ่านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยผ่านการคิดวิเคราะห์มีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมรวมถึงสามารถนำแนวทางที่ร่วมคิดไปปรับใช้ได้จริงโดยแนวทางการมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต้องใช้น้อยคำนึงถึงระยะเวลาในการใช้ให้ยาวนานและก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดรวมทั้งต้องมีการกระจายการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างทั่วถึงและการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือในการประเมินการวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

- 1) แบบสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) การสอบสัมภาษณ์

18.2 เครื่องมือในการประเมินการเลือกใช้ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- 1) แบบสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) การสอบสัมภาษณ์

18.3 เครื่องมือในการประเมินการรักษาทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

- 1) แบบสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) การสอบสัมภาษณ์

3) พิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

18.4 เครื่องมือในการประเมินการสร้างความมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

- 1) แบบสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) การสอบสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะC52
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดการของเสียทางการเกษตร
3. ทบทวนครั้งที่- / -
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

- 611 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชสวนและพืชไร่เพื่อการค้าขาย
- 612 ผู้เลี้ยงสัตว์
- 613 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์
- 622 ผู้ปฏิบัติงานด้านการประมงลำสัตว์และวางกับดักสัตว์ต่าง ๆ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียทางการเกษตร โดยมีการศึกษาวิธีการพร้อมการประเมินสถานการณ์การจัดการของเสียทางการเกษตร วิธีการบำบัด/กำจัดของเสียทางการเกษตรที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีการวางแผนการดำเนินการจัดการของเสียทางการเกษตรที่สามารถนำไปใช้ได้จริง พร้อมทั้งประเมินผลการจัดการของเสียทางการเกษตร

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรปราดเปรื่อง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 โดยกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C521 วางแผนการจัดการของเสียทางการเกษตร	1. ศึกษาวิธีการในการจัดการของเสียทางการเกษตรที่ถูกต้อง 2. ประเมินสถานการณ์การจัดการของเสียทางการเกษตรที่เป็นปัจจุบัน 3. วางแผนการดำเนินการจัดการของเสียทางการเกษตรที่สามารถนำไปใช้ได้จริง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
C522 ดำเนินการบำบัด/กำจัดของเสียทางการเกษตร	1. เตรียมของเสียก่อนการบำบัด/กำจัด 2. ดำเนินการบำบัด/กำจัดของเสียทางการเกษตรอย่างเป็นระบบตามแผนที่ได้วางไว้	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
C523 ประเมินผลการจัดการของเสียทางการเกษตร	1. วางแผนการประเมินผลการจัดการของเสียทางการเกษตร 2. ดำเนินการประเมินผลการจัดการของเสียทางการเกษตร	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
 - (ก1) ทักษะการสืบค้นความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
 - (ก2) ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
 - (ข1) แนวทางการจัดการของเสียทางการเกษตร
 - (ข2) การจำแนกของเสียทางการเกษตร
 - (ข3) การประเมินผล

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- (ก 1) แผนการดำเนินการบริหารจัดการของเสียทางการเกษตร
- (ก2) แผนการดำเนินการนำของเสียทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์
- (ก 3) ภาพกิจกรรมการดำเนินการตามกิจกรรมต่าง ๆ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- (ข1) สามารถอธิบายแนวทางการบริหารจัดการของเสียทางการเกษตรได้
- (ข 2) สามารถอธิบายวิธีการบำบัด/กำจัดของเสียทางการเกษตรที่ถูกต้องและเป็นระบบ
- (ข 3) สามารถอธิบายแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่ที่สอบตรวจประเมินหลักฐานโดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงานและหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- การประเมินความรู้และทักษะปฏิบัติในหน่วยสมรรถนะนี้

จะต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น

- การประเมินความรู้ในหน่วยสมรรถนะนี้ กำหนดให้ทำการสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- การสัมภาษณ์ การประเมินทักษะการปฏิบัติงานจะควบคู่ไปกับการพิจารณาแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

(ก 1)

สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ต้องมีตระหนักถึงการใช้อย่างปลอดภัยและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถสร้างและพัฒนากิจกรรมให้มีประสิทธิภาพรวมถึงสามารถควบคุมและเผยแพร่กิจกรรมให้เหมาะสม

- (ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่ที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ของเสียทางการเกษตรคือของเสียที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรทุกกิจกรรมซึ่งประกอบไปด้วยสารที่มีอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมซึ่งมีความเข้มข้นเกินกว่าค่ามาตรฐานน้ำทิ้งอุตสาหกรรมหากการจัดการที่เหมาะสมแล้วจะเกิดปัญหาต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมได้ของเสียอันตรายทางการเกษตรเช่นภาชนะบรรจุสารกำจัดแมลงและสารกำจัดวัชพืชซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อกระบวนการเมตาบอลิซึมของร่างกายสิ่งมีชีวิต

การดำเนินการบำบัด/กำจัดเป็นการศึกษาวิธีการ/รูปแบบ/ขั้นตอนในการบำบัด/กำจัดของเสียทางการเกษตรที่ถูกต้องพิจารณาว่าสิ่งไหนเป็นของเสียทางการเกษตรที่อาจจะส่งผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมพร้อมดำเนินการจัดการ/คัดแยกของเสียที่ต้องใช้ความชำนาญเฉพาะด้านในการกำจัดหรือกำจัดโดยวิธีพิเศษได้แก่สารเคมีทางการเกษตรน้ำเสียจากการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรเป็นต้นซึ่งจะพบว่าของเสียบางประเภทสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกซึ่งวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรบางประเภทเป็นแหล่งเก็บกักพลังงานจากธรรมชาติรูปแบบหนึ่งและสามารถนำพลังงานที่เก็บไว้มาผลิตพลังงานได้วัสดุหรือสารอินทรีย์ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงเป็นพลังงานได้เช่นเศษไม้ปาล์มจากอุตสาหกรรมไม้มูลสัตว์ของเสียจากโรงงานแปรรูปทางการเกษตรและของเสียจากชุมชน เป็นต้น

เป็นการประเมินผลการดำเนินการในการบำบัด/กำจัดของเสียทางการเกษตรว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่โดยการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่กำหนดไว้

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือในการประเมินการวางแผนการจัดการของเสียทางการเกษตร

- 1) แบบสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) การสอบสัมภาษณ์

18.2 เครื่องมือในการประเมินการดำเนินการบำบัด/กำจัดของเสียทางการเกษตร

- 1) แบบสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) การสอบสัมภาษณ์

18.3 เครื่องมือในการประเมินการประเมินผลการจัดการของเสียทางการเกษตร

- 1) แบบสอบข้อเขียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) การสอบสัมภาษณ์
- 3) พิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะC61
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะพัฒนาตนเองและทีมงาน
3. ทบทวนครั้งที่- / -
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

- 611 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชสวนและพืชไร่เพื่อการค้าขาย
- 612 ผู้เลี้ยงสัตว์
- 613 ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์
- 622 ผู้ปฏิบัติงานด้านการประมงลำสัตว์และวางกับดักสัตว์ต่าง ๆ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้เกี่ยวข้องกับการการนำศักยภาพและข้อจำกัดของตนเองมาใช้ได้เหมาะสม เข้าใจบทบาทและมีแผนการพัฒนาดตนเอง มีการทบทวนตนเองตามกรอบระยะเวลาที่วางไว้ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาดตนเองพร้อมมุ่งมั่นในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ มีการวางแผนเป้าหมายและแผนชีวิตที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในชีวิต ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและรู้จักศักยภาพและข้อจำกัดของตนเองและทักษะในการบริหารจัดการการทำงานเป็นทีม และมีเป้าหมายและแผนชีวิตที่นำไปใช้ได้จริง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรปราชดปรีอง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C611 วางแผนการพัฒนาดตนเองและทีมงาน	1. วางแผนชีวิตและการทำงานอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปใช้ได้จริง 2. กำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและทีมงานอย่างชัดเจน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C612 พัฒนาดตนเองเพื่อดำรงรักษาชื่อเสียงและเกียรติภูมิในอาชีพ	1. ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาดตนเองเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง 2. มีแผนการพัฒนาดตนเองและการทบทวนตนเองอยู่เสมอ 3. ดำเนินการในการพัฒนาดตนเอง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C613 พัฒนาประสิทธิภาพทีมงาน	1. ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพทีมงานเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง 2. มีแผนการพัฒนาประสิทธิภาพทีมงานและการทบทวนตนเองอยู่เสมอ 3. ดำเนินการในการพัฒนาประสิทธิภาพทีมงาน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C614 ประเมินผลการพัฒนาตนเองและทีมงาน	1. วางแผนการประเมินผลการพัฒนาตนเองและทีมงานอย่างชัดเจน 2. ดำเนินการประเมินผลการพัฒนาตนเองและทีมงานเป็นระบบ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
- (ก1) ทักษะการเขียนแผนชีวิตและการวางแผนเป้าหมาย
 - (ก2) ทักษะการเขียนแผนพัฒนาศักยภาพตนเองและแผนพัฒนาอาชีพ
 - (ก3) ทักษะการตระหนักรู้ในตนเอง
 - (ก4) ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
 - (ก5) ทักษะการบริหารจัดการ (คน เงิน เครื่องจักร วิธีการ)
 - (ก6) ทักษะการพัฒนาระบบงาน
 - (ก7) ทักษะการทำงานเป็นทีม
 - (ก8) ทักษะการสื่อสาร
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
- (ข1) การวิเคราะห์ศักยภาพความต้องการและแนวทางการทำงาน
 - (ข2) การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย
 - (ข3) การประเมินการยอมรับวิสัยทัศน์
 - (ข4) หลักการสื่อสารและสร้างความเข้าใจระหว่างทีมงาน
 - (ข5) การวิเคราะห์
 - (ข6) การวางแผน
 - (ข7) การบริหารทีมงานที่มีประสิทธิภาพ
 - (ข8) การติดตามและประเมินผลโครงการ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- (ก 1) ใบบันทึกผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ
- (ก2) แผนการพัฒนาดตนเอง
- (ก 3) แผนปฏิบัติงานของทีมงานในการทำงานอย่างต่อเนื่อง
- (ก4) แผนพัฒนาประสิทธิภาพทีมงาน
- (ก 5) แบบประเมินผลความพึงพอใจของทีมงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- (ข1) สามารถอธิบายกระบวนการ/ขั้นตอนการทำงานเป็นได้อย่างชัดเจน
- (ข 2) สามารถอธิบายวิธีการในการพัฒนาดตนเองเพื่อดำรงรักษาชื่อเสียงและเกียรติภูมิในอาชีพได้อย่างชัดเจน
- (ข3) รายงานผลการปฏิบัติงานตามขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน
- (ข4) รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของทีมงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐานโดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงานและหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- การประเมินความรู้และทักษะปฏิบัติในหน่วยสมรรถนะนี้จะต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีหน้าที่
- รับการรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น
- การประเมินความรู้ในหน่วยสมรรถนะนี้กำหนดให้ทำการสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4

ตัวเลือกการสัมภาษณ์การประเมินทักษะการปฏิบัติงานจะควบคู่ไปกับการพิจารณาแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) และประเมินจากโครงการเฉพาะบุคคล

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ต้องรู้จักศักยภาพและข้อจำกัดของตนเอง วิสัยทัศน์ส่วนตัวที่เหมาะสมกับการพัฒนาเป้าหมายและแผนชีวิตที่นำไปใช้ได้จริง การวางแผนการคิดเชิงบวก การคิดอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยง และมีภาวะผู้นำ

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

วางแผนการพัฒนาดตนเองและทีมงานเป็นการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติตัวและทีมงานซึ่งในการวางแผนเพื่อพัฒนาดตนเองจะมีการกำหนดทัศนคติซึ่งจะส่งผลให้ชีวิตมีความสุขและประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ เช่น การงาน การเงิน การเรียน ครอบครัว เป็นต้น มีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการส่วนการพัฒนาดทีมงานต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมกันอย่างชัดเจนเพื่อใช้ในการดำเนินงานโดยการกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนอย่างชัดเจนและมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของทีมงานทุกครั้ง

พัฒนาตนเอง

คือการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาดตนเองเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเช่นการเข้ารับการอบรมศึกษาดูงานการขอคำแนะนำในการพัฒนาความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่องเป็นต้นสามารถนำศักยภาพและข้อจำกัดของตนเองมาใช้ได้เหมาะสมและมีการทบทวนตนเองอยู่เสมอ

- ดำรงรักษาชื่อเสียง และเกียรติภูมิในอาชีพคือ หลักความประพฤติอันเหมาะสม แสดงถึงคุณธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพที่กลุ่มบุคคลแต่ละสาขาอาชีพประมวลไว้เป็นหลัก เพื่อให้สมาชิกในสาขาวิชานั้นยึดถือปฏิบัติเพื่อรักษาชื่อเสียงและส่งเสริมเกียรติคุณของสาขาวิชาชีพของตนมีความภาคภูมิใจและรักในอาชีพที่ทำ

พัฒนาประสิทธิภาพทีมงานเป็นการกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของทีมงานแต่ละคนอย่างชัดเจนและมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของทีมงานทุกครั้ง

ประเมินผลการพัฒนาดตนเองและทีมงานได้แก่การประเมินสถานการณ์หรือผลการดำเนินงานในการพัฒนาดตนเองและทีมงานว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่การเปรียบเทียบผลการ

ปฏิบัติงานกับแผนที่กำหนดไว้

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือในการประเมินการวางแผนการพัฒนาดตนเองและทีมงาน

1) การสอบสัมภาษณ์

2) พิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงาน (Port Folio)

18.2 เครื่องมือในการประเมินการพัฒนาดตนเองเพื่อดำรงรักษาชื่อเสียงและเกียรติภูมิในอาชีพ

1) การสอบสัมภาษณ์

2) พิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงาน (Port Folio)

18.3 เครื่องมือในการประเมินการพัฒนาประสิทธิภาพทีมงาน

1) การสอบสัมภาษณ์

2) พิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงาน (Port Folio)

18.4 เครื่องมือในการประเมินการประเมินผลการพัฒนาดตนเองและทีมงาน

1) แบบสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

2) การสอบสัมภาษณ์

3) ประเมินจากโครงการเฉพาะบุคคล

1. รหัสหน่วยสมรรถนะC62
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะพัฒนากลุ่ม/องค์กร
3. ทบทวนครั้งที่- / -
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

131 ผู้จัดการด้านการผลิตในภาคการเกษตรการป่าไม้และการประมง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายร่วมที่เกิดจากการยอมรับของทีมงานโดยผ่านการร่วมกันคิดวิเคราะห์ เพื่อให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุได้ เป็นการสร้างการทำงานแบบมีส่วนร่วมโดยมีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน นอกจากนี้ต้องมีการประสานงานและจัดหาทรัพยากรสนับสนุน เพื่อให้มีความเหมาะสมและตรงตามความต้องการของกลุ่ม/องค์กร และมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่ที่ชัดเจนเหมาะสมสอดคล้องกับบริบท พร้อมทั้งมีการประเมินผลการพัฒนากลุ่ม/องค์กร

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเกษตรกรป्राดเปรื่อง

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C621 วางแผนการพัฒนากลุ่ม/องค์กร	1. ศึกษาข้อมูลในการวางแผนพัฒนากลุ่ม/องค์กรอย่างเป็นระบบ 2. กำหนดเป้าหมายการทำงานที่ผ่านการคิดวิเคราะห์ร่วมกัน 3. วางแผนงานโครงการในการพัฒนากลุ่ม/องค์กรร่วมกันและสามารถนำไปใช้ได้จริงและสามารถดำเนินงานให้บรรลุได้	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C622 ดำเนินการพัฒนากลุ่ม/องค์กรแบบมีส่วนร่วม	1. ประสานงานในการดำเนินการพัฒนากลุ่ม/องค์กรแบบมีส่วนร่วม 2. จัดหาทรัพยากรสนับสนุนที่มีความเหมาะสมและตรงตามความต้องการของกลุ่ม/องค์กร 3. สร้างระบบการดำเนินงานและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม/องค์กรที่ชัดเจน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C623 พัฒนาผู้นำรุ่นใหม่	1. วางแผนและกำหนดเป้าหมายในการสรรหาผู้นำรุ่นใหม่ที่ชัดเจนเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท 2. ดำเนินการพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่เป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C624 ประเมินผลการพัฒนากลุ่ม/องค์กร	1. วางแผนการประเมินผลการพัฒนากลุ่ม/องค์กรอย่างเป็นระบบ 2. ดำเนินการประเมินผลการพัฒนากลุ่ม/องค์กรอย่างเป็นขั้นตอน	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
 - (ก1) ทักษะการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน
 - (ก2) ทักษะการวางแผน
 - (ก3) ทักษะการบริหารจัดการ
 - (ก6) ทักษะการถ่ายทอดองค์ความรู้
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
 - (ข1) ขั้นตอน/วิธีการในการกำหนดเป้าหมาย
 - (ข2) องค์ความรู้เรื่องการมีส่วนร่วม
 - (ข3) การทำงานเป็นทีม
 - (ข4) การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม
 - (ข5) ความรู้ในการสร้างและพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่ (วิธีการ)

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- (ก 1) แผนการพัฒนากลุ่ม/องค์กรที่ชัดเจน
- (ก2) ภาพกิจกรรมในการดำเนินการพัฒนากลุ่ม/องค์กรอย่างมีส่วนร่วม
- (ก 3) แผนการจัดหาทรัพยากรที่ได้รับสนับสนุนที่มีความเหมาะสม
- (ก 4) แผนการพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบท
- (ก 5) แผนการประเมินผลการพัฒนากลุ่ม/องค์กร

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- (ข1) สามารถอธิบายแผนการพัฒนากลุ่ม/องค์กรได้อย่างชัดเจน
- (ข 2) สามารถอธิบายแผนการพัฒนาผู้นำที่มีขั้นตอน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐานโดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงานและหลักฐานด้านความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

- การประเมินความรู้และทักษะปฏิบัติในหน่วยสมรรถนะนี้จะต้องดำเนินการโดยองค์กรที่มีหน้าที่
รับการรับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพที่ขึ้นทะเบียนเท่านั้น
- การประเมินความรู้ในหน่วยสมรรถนะนี้กำหนดให้ทำการสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- การสัมภาษณ์การประเมินทักษะการปฏิบัติงานจะควบคู่ไปกับการพิจารณาแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

(ก1) สำหรับผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ต้องมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกันกับทีมงาน มีภาวะความเป็นผู้นำ มีการทำงานอย่างเป็นระบบมีความสามารถในการสื่อสารประสานงานให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ตรงตามความต้องการ และสามารถเป็นต้นแบบให้นักรุ่นใหม่ได้ปฏิบัติตาม

(ก2) สำหรับเจ้าหน้าที่สอบจะต้องพิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ให้ตรงตามที่ระบุไว้ในหน่วยสมรรถนะนี้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- วางแผนงานโครงการประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์สิ่งที่ต้องกระทำเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดการวางแผนผังเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าเกี่ยวกับงานที่จะทำในอนาคตเป็นการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจก่อนลงมือกระทำการพิจารณาข้อตกลงการปฏิบัติงานการกำหนดเวลาในการปฏิบัติ จัดหาทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารโครงการ กำหนดบุคคลในการดำเนินโครงการ กำหนดเครื่องมือหรือเทคนิคในการประเมินโครงการ และการพิจารณาปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเป็นการมุ่งป้องกันปัญหามากกว่าการคอยแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น

- พัฒนากลุ่ม/องค์กรแบบมีส่วนร่วมเป็นการดำเนินงานของกลุ่ม/องค์กรเพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จทั้งนี้ต้องเกิดจากการร่วมมือคิดร่วมตัดสินใจและร่วมลงมือปฏิบัติมีการทำงานเป็นทีมและมีระบบการทำงานที่ชัดเจน

- ผู้นำรุ่นใหม่ คือ บุคลากรที่มีคุณภาพ มีวิสัยทัศน์ มีศักยภาพในการเป็นผู้นำรุ่นต่อไป สามารถเข้ามาดูแลงานขับเคลื่อนเดินหน้าไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพที่สุดเพื่อให้การดำเนินการมีความยั่งยืน

- ประเมินผล คือ การประเมินสถานการณ์หรือผลการดำเนินงานในการพัฒนากลุ่ม/องค์กร ว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่กำหนดไว้

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือในการประเมินการวางแผนการพัฒนากลุ่ม/องค์กร

- 1) การสอบสัมภาษณ์
- 2) พิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

18.2 เครื่องมือในการประเมินการดำเนินการพัฒนากลุ่ม/องค์กรแบบมีส่วนร่วม

- 1) การสอบสัมภาษณ์
- 2) พิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

18.3 เครื่องมือในการประเมินการพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่

- 1) การสอบสัมภาษณ์
- 2) พิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

18.4 เครื่องมือในการประเมินการประเมินผลการพัฒนากลุ่ม/องค์กร

- 1) แบบสอบข้อเขียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
- 2) การสอบสัมภาษณ์